

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancoate nu se
primesc. — Manuscrisurile nu se
returnează.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: H. Debes, Zenscher,
Kohler, Biedler, Kats, A. Oppel;
München: Anton Oppel;
Donaueschingen: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat;
în București: Agenția Havas, Bucu-
rurile de România; în Ham-
burg: Karoys & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmonie pe o coloană 6 or. și
30 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagină a 3-a o
serie 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LIX.

„Gazeta” iese în să-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și strălătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30: etagi
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 or. v. a.
său 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 274.

Brașov, Vineri 13 (25) Decembrie

1896.

Hărtia e răbduriă.

Orî-ce om, care se scie vinovat de vre-un păcat mai mare, are înclinarea din fire de-a căuta să se liniștească pe sine prin aceea, că se folosesc de ori-ce privilegiu în conversația spre a lua în apărare și a micșora răspunderea altora, carî au comis un asemenea păcat. Este va să dîcă tendința firică a omului de-a voi să se persuadeze pe sine însu-și, că fapta sa nu a fost așa de rea și că, prin urmare, nici nu va pute avea urmări rele pentru el.

Intr'o asemenea stare psihologică se află și contrarii noștri maghiari ori de câte-ori le vine în minte gróznicul păcat, ce l'au comis și-l comit față cu naționalitățile nemaghiare. Ei vîd și simt nedreptatea strigătoare le cer, ce li-se face naționalităților și pentru care ei pórta răspunderea, dér își dîc, că totuși în fond ea se preface în mare generositățe din parte-le, decă se va avé în vedere, că în alte țări, cum este Germania și Rusia, popóre ca Polonii și Germanii din provinciile baltice nu se bucură nici măcar de-o „lege de naționalitate”, cu care „se pot făli” Românii, Slovacii, Sârbii, Sașii etc, și că în state mai mici, cum este România, miclele colonii străine de-acolo, ca de pildă Ciangăii, nu se bucură de nici un drept propriu național.

Nu se gândesc însă Ungurii, când se asemănă cu statele mari, la proverbul latinesc: *quod licet Jovi, non licet bovi*, nici la faptul, că o nedreptate nu pôte fi mai puțin condamnabilă decă o comite unul mai bogat ori mai puternic, precum și că nu se pôte preface în binefacere decă o comite unul mai nevoias.

Nu se gândesc șovinisti înfurmurați unguri, că decă ei ne asemănă pe noi, miliónele de Români, Slovaci etc., cu câte-va decî de mii de Ciangăii emigrați în România, comit aceeași nerođiă și necuviință, de

care se fac culpabili, când vor să se pună alături cu națiunii și state ca Germania și Rusia.

Slăbiciunea cea mai mare a omului este, că nicidecum nu vré să eserceze virtutea, de-a căuta să se cunoscă mai întâi pe sine însuși. Și, de sigur, că nu Maghiarii vor fi între aceia, carî totuși se mai nisuesc în această direcțiă, ca să pótă correspunde marilor probleme ale culturai.

Decă Maghiarii n'ar fi atât de mult îmbetați de orgoliul și de fanatismul lor național, pôte ar vedé și ar recunósce, că ei astăzi jócă pe marea putere numai din grația Austriei și a aliatului ei german, și că în fond fără o trainică înțelegere și alianță cu popórele, ce-i incun-giură, nu se va alege nici-odată nimic din tóte visurile lor, căci vor lucra tot numai pentru alții, pentru viitóra Palestină și în favóra germanismului.

Dér ce să le faci, decă au ochi și nu vîd, au urechi și nu aud. Cel puțin noi, carî constrînși suntem să purtăm o luptă grea în apărarea existenței noastre naționale. ce ni-o atacă ei cu atăta ușurătate, să scim ce să credem de ei, când îi vedem resolvând cestiunea naționalităților și făcînd legătură de pace și de frățiă între popórele acestei țări, pe hărtiă și cu gura mare.

Hărtia e fórtă răbduriă și așa a putut suporta și fariseismul tinerimei maghiare pe apelul, ce l'a adresat tinerimei nemaghiare, și închipuirea și îngâmfarea spiritului mărginit, ce-l desfășură un óre-care deputat, Andreiú Dozsa, într'o broșură, ce a scos'o dílele acestea asupra cestiunii naționalităților.

Acastă broșură, care nu este decăt constatarea teribilei bóle naționale, a ideilor fixe grandomane, ce au cuprins pe toți șovinisti, ni-a dat impulsul la contemplările de mai sus.

Ceea ce ne spune Dozsa sunt

deja lucruri vechi și decî nu merită a fi serios discutate decăt cel mult scurt înregistrate și puse la răboș.

Pasivitatea opoziției maghiare. Incet-incet vor ajunge, cum se vede, și opozițiuași unguri de tótă pánura în urmele pasiviștilor mult prigoniți și urgisiți din Ardeal.

Alaltăeri s'au aménat ședințele Camerei ungare pánă la anul nou, când se va începe desbaterea bugetară. „Aceia — díce organul apponyist „Bud. Tagbl.” — sunt în mare rătăcire, carî cred, că opoziția vrea să între în desbaterea bugetară cu intențiunea de-a face obstrucțiune. Deja ultimele debateri parlamentare au dovedit, că opozițiunea numai acel gînd nu-l are, de-a împedea activitatea genialului cabinet-Banffy, ba lumea „liberală” a vîdut chiar cu mirare, cum contele Apponyi a luat'o la fugă din'aintea elocuenței fișpanului dela Bistrița. Camera ungurică se se sature pe deplin de spiritul celui regim liberal, cărui a se-i mulțumescă esistența ei și opozițiunea se va mărgini a vorbi numai acolo și atunci, când va găsi, că este neaparat de lipsă.”

„...Opozițiunea așa-déră — continuă „Bud. Tagbl.” — nu are nici-decum tendența de-a opri mersul debaterilor parlamentare prin „discursuri superflue” și decă ar fi fost posibil, ba pôte chiar la loc, de-a zădărnici votarea legii de indemnitate și legii recrutiilor, acum această tactică parlamentară nu mai e de lipsă. Cabinetul Banffy desigur nu va pute resista atacului unei opozițiuni unite în scopurile ei intrasigente, dér el nu pôte esista și decă de altă parte va fi ignorat de opozițiă. Intenția hotărîtă a opoziției este: A lăsa, ca acest ministeriu să se prăbușescă prin propria sa slăbiciune și ticăloșie...”

Investitura Metropolitului-Primat.

„Monitorul oficial” de Marți publică vorbirea cea rostit'o M. Sa Regele Carol la adresa Metropolitului-Primat după cetirea diplomei de numire. Etă-o:

Vorbirea Regelui Carol.

„Cu sufletul mișcat de bucuriă „am încredințat Inalt Prea Sântiei

„Tale cârja archiepiscopală, ca un „semn vedit al înaltei trepte de Metropolit al Ungro-Vlahiei, Exarch „al Plaiurilor și primat al României, „la care ai fost din nou ridicat prin „glasul Marei adunări, pentru feri- „cirea Sântei Biserici autocefale or- „todoxe române.

„Tera întregă cu Regele în „frunte, salută cu dragoste și res- „pect reintórcerea Inalt Prea Sân- „ției Tale la acest Scaun Metropol- „litan, pe care l'ai împodobit prin „cuvioșia Ta și prin tóte însușirile „insuflețite de blândete și de mo- „destie.

„In fața împrejurărilor grele „prin carî Biserica a trecut, Inalt „Prea Sântia Ta ai părăsit odihna „și liniștea sufletică ce ai căutat „departe de lumea șgomotósă, spre „a răspunde la obștesca dorință a „bine-credincioșilor de a revedea în „mijlocul lor pe vrednicul Metropol- „lit care, în lunga și bine-cuvéntata „sa pastoriă, a lăsat în turmele Sale „neuitate amintiri de dragoste și „venerațiune.

„Pronia cerescă să bine-cuvin- „teze sânta chemare a Inalt Prea „Sântiei Tale, și să răsplătescă sir- „guințele, ce din nou vei desfășura „întru păstrarea tării și strălucirii „Sântei Biserici naționale.

„Investitura Metropolitilor și a „Episcopilor este un act tot-déuna „inconjurat de o mare solemnitate; „de astă-dată însă, această ceremo- „niă dobândește o deosebită insem- „nătate, căci ea s'a săvêrșit nu nu- „mai în fața S-tului Sinod, a Cor- „purilor legiuitoare și a autorităților „constituite, ci și a tuturor frunta- „șilor Terei, carî au închinat pute- „rile și rîvna lor la ridicarea și în- „tărirea Regatului. Acesta este o „scumpă mărturisire, că toți se în- „têlnesc într'un singur gînd, într'o „singură voință, de câte ori se pre- „sintă marî cestiuni naționale, când „Patria are nevoie de concursul tu- „turor fiilor săi.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

„Cartea négră”.

Unde dai și unde crepd.
Prov. român.

Răspuns la „Cartea négră” (A „fekete könyv”) scrisă de br. Stefan Kemény junior în 1849, și publicată de Hentler Jozsef în numărul 121—131 din Mai 1895 ai lui „Magyarország” din Budapesta.

De Axentie Severu.

Ar fi fost o a opta minune în lume, ca un magnat maghiar, sêu un năimit de-al lor să crie o carte așa lungă și „ingenioasă”, cum este „Cartea négră”, și să nu ne tragă pe sub nas negrătitudinea, nemulțămirea, ce o am arăt'o și o vom aréta tot-déuna pentru ștergerea iobăgiei.

Și adevă de ce, sêu pentru-ce li-am fi magnaților maghiari mulțamitori, când scim și decăt noi au sciut și mai bine în 1847 și 1848 toți jobagii, cât de umanî s'au arătat acei magnați și nemeșoi în dieta ținută la Clușiu, în care au desbătut și

prefăcut în „lege” urbariul, acea lege sancționată și de împératul-principe al Transilvaniei, prin care moșile țeranilor iobagi se reduc cu articolul IV la jumătate din cât au fost pánă atunci, adevă: clasa I dela 4—10 jugere la 2—4, clasa II dela 6—12 jugere la 3—5, ér clasa III și a IV dela 7—14 jugere la 4—6, adevă mai puțin și decăt jumătate, lăsând celui ce a avut pánă atunci 14 jugere nu 7, ci numai 6 jugere,

Dér lăudații magnați nu fură îndestuliți nici cu această poftă de rapacitate, ce o am puté numi a doua invasiune arpadiană, ci ei le denegară iobagilor și dreptul de lemărit, pădurit, vênat, cărcumărit, morărit, măcelărit, mai obligându-i a da pe de-asupra încă și câte 2 găini, 2 pui, 10 ouș și decimă din tóte, pánă și din cânepă etc. etc.

La această lege a magnaților, l'a care au lucrat doi ani, și când era să se pună în aplicare au venit mișcările din 1848, ce și-au luat începutul în Paris și s'au terminat în 13 August 1849 la Șiria (Világos), mișcări, carî pánă în ziua de astăzi mai stau ascunse și acoperite în cenușă.

Noi scim, că ștergerea iobăgiei a decretat'o mai întâi adunarea celor 40 mii în 4 (16) Mai 1848 pe „Câmpul libertății” la Blășiu în punct 3: „Națiunea română ajungînd la cunoștința drepturilor individuale omenesci, cere fără întârziare desființarea iobăgiei fără nici o despăgubire” etc., — și numai cu 14 díle mai târziu a primit'o dieta Transilvaniei la Clușiu, și nici atunci nu a decretat'o direct, ci numai indirect, primind uniunea cu Ungaria, a cărei constituțiune făurită la 15 Martie, cuprinde la punct 7 și ștergerea iobăgiei. Acestă lege sêu constituțiune nu e meritul magnaților ardeleni, dér nici al magnaților unguri, carî cu căți-va ani mai înainte judecaseră pe Kossuth la 10 ani închisóre și Szógenyi la mórte strigînd: „ego vero Ludovicum Kossuth delendum esse censeo”. Așa ștergerea iobăgiei la noi e opera a partisanilor lui Kossuth, carî cu mâna stângă ne întindea libertatea, cu cea dreaptă însă voia să ne tórne în gură veninul sêu otrava, care era, și mai e compusă din: recipe libertatea și dămî viața; recipe libertatea comună personală, ce o au tóte paserile și animalele sălbate, și taie-ți

limba; eu vă desleg mările și picioarele, vă leg însă limba, ca să fiți mai pe jos decăt paserile sburătoare; vă astup gura, ca să nu mai puteți grohoti ca porcii, carî, când îi ajunge la câmp o tempestăte grea și va să-i începe potopul, încă se pot și sciu plânge, pronunțînd cei mici: perim, perim! ér cei mari răspundîndu-le gros: cu toții, cu toții!

Acesta a fost libertatea și motivul ștergerii iobăgiei, caré deși mai grea chiar decăt o sclaviă, Românii au suportat'o, cîntînd:

Pentru mândra care-mi place
Trei díle la domni a-și face;
Pentru care mi-e urită
Una încă mi-e prea multă.

Apoi decă pentru mândra cea urită și o di în șeptemână încă i-a fost prea mult Românului, cum puteți crede, că pentru limba maghiară, ce numai frumoșă nu e, va iobăgi tótă viața?

Așa au făcut Românii, și cum a-ți făcut mările vóstre, carî atăta vă mai spălați gura, că ne-ați dat libertate? — Despre acesta voi lăsa să vorbescă éra colonelul Ciutak, care la pag. 59 opul

„Privesc dér cu deplină încredere în viitor, sigur fiind că prin unire vom înfrunta de-apururea toate greutățile, vom înlătura toate primejdiiile.

„Poți avea un sentiment de mândrie, înalt Prea Sânta Părinte, că primești pentru a doua oară din mâinile Mele cârja arhipăstorască tocmai în împrejurări așa de feroce, cari prevestesc, că grăua sarcină ce înalt Prea Sânta Ta iai asupra Ții, va fi îndulcită cu ajutorul lui Dumnezeu, prin sprijinul și iubirea ce vei întâmpina din partea tuturor.

„Urând înalt Prea Sânta Tale din adâncul sufletului Meu ani mulți și fericiti pe Scaunul metropolitan al Ungro-Vlahiei, sunt sigur, că neincetat vei înălța rugile Tale către A-Tot-Puternicul, ca să reverse asupra noastră bine-cuvântările Sale și să ocrotască Sânta Biserică națională și scumpa noastră Țară, ale căror instituțiuni, — temelii și scutul Statului nostru, — vor găsi totdeauna în Mine un călduros apărător“.

Răspunsul Mitropolitului-Primat.

Sire!

Trei-deci de ani trecuți sunt de când națiunea română V'a pus în capul ei, și încredințându-Vă destinele V'a dat și dreptul de a exercita o supremă privighere și un bine-făcător control asupra tuturor Instituțiilor din stat, pentru ca așa pretutindenea să faceți să domnească dreptatea. Fiți mândru, Mărețe Suveran, că Sânta noastră biserică autocefală ortodoxă de Răsărit V'a privit și Vă privește ca Apărătorul ei cel mai înțelept și cel mai puternic.

Strălucita această adunare, în care recunosc pe atâți fruntași și stâlpi ai Țării, pe mai marii oștirilor și ai înaltelor dregătorii publice, au venit cu toții în jurul Vostru astăzi, spre a atesta lumii întregi, că Tronul lui Carol I nu se rașimă decât pe dragostea și venerațiunea curată și nemăsurată a întregului popor român. Și cum vrednicul urmaș al lui Ștefan cel Mare și Mihail Bravul n'ar pute El să se rașime pe dragostea și venerațiunea poporului său, când bunătățile inimei Sale, blândețea și dulcetea cuvintelor Sale, străbat în adâncul sufletului și inimei noastre, întocmai ca roua Ermonului când se pogorâ pe munții Sionului?

Smeritul rugător către Dumnezeu, preot și Arhiepiscop până eri, cel mai mic între frații mei întru Christos, ales astăzi de Sântul Sinod, autoritatea cea mai înaltă și cea mai sântă a Sântei biserici autocefale ortodoxe române, precum și de mandatarii Țării, cu smereniță și evlavie primind astăzi pentru a doua oară din Au-

gustele Văstre mâin Toiagul de Arhipăstor al Mitropoliei Ungro-Vlahiei și de Primat al României, nu pot să nu ridic ochii mei la Ceruri și să nu dic: „Martor îm este Dumnezeu Domnul, că nici s'au înlățat inima mea, nici s'au înlățat ochii mei, nici am umblat după cele mari ale pământului“. Dér mărturisind această mă întreb: unde este creștinul, unde este Românul, care să nu vadă în Carol I idealul Regilor creștini, pe a cărui coronă se cetește Evangheliul dragostei către Dumnezeu și către aproapele, vădându-l zilnic practicând învățătura Apostolului Pavel, carele dice: „De așa aveți proroții, și de așa știți tainele și așa aveți totă știința, și de așa aveți totă credința cât să mut și munții, ér dragoste nu am, nimic nu sunt“.

Precum în trecut așa și în viitor, smerit rog să credă Majestatea Văstră, că în păstoria turmei cuvântătoare a Domnului Nostru Isus Christos, somn nu voiu da ochilor mei, nici dormitare genelor mele, oi tot sufletul și toate rugile mele către Cel-A-Tot-Puternic le voiu înălța ferbinte, pentru ridicarea și întărirea statului român și pentru păstrarea bisericii noastre în vece slăvită și sântă.

În miezul nopții scula-mă-voi, Sire, și voiu admira bunătățile inimei Văstre, căci Voi sunteți, Majestate, primul rege al României, care a mărit preste tot locul numele nemului românesc.

Uniți glasul vostru așa-dér, voi mari dregători bisericesci, iubiti ai mei frați întru Christos, voi fruntași ai Țării, voi marii oștirilor și ai dregătorilor publice, uniți glasul vostru cu acela al smereniei mele și să strigăm împreună:

Mulți ani trăască Regele Carol I pentru fericirea țării și înflorirea bisericii;

Mulți ani trăască Majestatea Sa Regina;

Mulți ani trăască Moștenitorii Tronului;

Mulți ani trăască drăgălașii Prințșori, meniți dela Dumnezeu să înveselască și să umple de bucuria glorioasă bătrâneții ale primului Rege și ale primei Regine, a sumppei noastre României.

SCIRILE ȚILEI.

— 12 (24) Decemvre.

Lupă între gendarmii și emigranți. Săptămâna trecută 45 de Ruteni din părțile Muncaciului au voit să emigreze, plecând cu trenul spre Lemberg. Autoritățile unguresci observând aceasta, au dat ordin telegrafic, ca emigranții să fiă prinși de gendarmii. În urma aceasta s'a iscat o luptă între gendarmii și emigranți. S'a vărsat sânge, mulți dintre emigranți au fost răniți. La urmă totuși gendarmii au învins, pe emigranți i-au adus cu puterea acasă și s'a pornit cercetare contra lor. Nenoroții Butei au declarat înaintea fisolgăbirului, că ei numai așa vor mai

rămâne în țera lor, decât își vor pute redobândi moșiile cu aceleași prețuri bagatele, cu cari le-au vândut când s'au hotărât să emigreze. Autoritățile tractează acum cu ei cât se poate de blând, numai ca să nu-i scape érași. — Casul acesta caracterizează de minune „fericirea“, de care are parte bietul popor de sub stăpânirea ungurescă. Fug bieții ómeii de binele unguresc ca de ciumă, ér gendarmii îi opresc cu baioneta și-i silesc să porțe și mai departe jugul. Óre în alte Țeri se mai întâmplă astfel de lucruri?

—o—

Principesa Maria și fostul Metropolitan. Diarul oficios rusec din Paris „Le Nord“, ocupându-se cu cestiunea metropolitană din România să fi Țis între altele, că „catholicul rege Carol a couces într'un mod necompetent detronarea ortodoxului Ghenadie și pentru aceea, pentru-că capul bisericii ortodoxe ar fi Țarul rusec“. În aceeași fóiă s'a lansat și versiunea, după care mama principesei moștenitoare a României, ducesa de Saxa-Coburg-Gotha, care e sora Țarului réposat Alexandru III — ar fi adresat tot în sensul acesta o scrisóre Regelui Carol, în care s'è fi adus la cunoștința acestuia, că la curtea rusescă ar fi cauzat o impresiune penibilă criza bisericii române ortodoxe și să fi declarat, că până când nu se va face pace, nu va da voie fiicei sale principesei moștenitoare de-a se reintórce în România. Pe basa acestor faime foile unguresci și-au croit următoarea poveste: „Soția printului de coronă al României, care de present se află în Paris (!) s'è fi adresat o scrisóre regelui Carol, în care declară, că până atunci nu se va întórce în Bucuresci, până când Metropolitanul Ghenadie, nașul copiilor ei nu va fi reședat în scaunul său“. — Se vede, că prea le dá de lucru foile unguresci Banffy, căci au rémas cu totul îndératul evenimentelor.

—o—

Asupra catastrofei dela Reșița. Se raportează următoarele: Tabela numerică a victimelor catastrofei s'a constatat ađi prin autoritate; ea nu este încă completă, deoarece nu s'a dat încă de urma mai multor lucrători, cari au fugit. După listă se aflau pe timpul catastrofei în șacht 128 de lucrători. Dintre aceștia au fost scăpați 32, numărul răniților este de 25, numărul cadavrelor aflate este de 34 și numărul celor dispăruți este 37.

—o—

Procesul „Vulturului“. Pertractarea procesului intentat de către d-l Dr. Ștefan Pécuar contra d-lui Iosif Ardelean, redactorul „Vulturului“ pentru delictul calumniei și vătămării de onóre, s'a ținut Lună în 21 Decemvre înaintea curții cu jurați din Oradea-mare. Apărătorul d-lui I. Ardelean a fost d-l avocat Nic. Zigre. Pertractarea s'a terminat cu achitarea acusatului.

La prelegerea publică de Dumineca trecută, Țiută în sala gimnasiunii române din loc, s'au încasat 43 fl. 65 or. Au suprasolvit: Elena A. Popovici 1 fl. 60 or.; Diamandi Manole 1 fl. 10 or.; Iordan Munteanu, I. Sabădeanu, S. Damian, N. Mocanu, Dr. Dăianu (Sibiu) și Ios. Pușcariu câte 80 or.; I. Dușoiu, Dr. G. Baiulescu, N. Dușoiu și G. Zănescu câte 60 or.; Maria Bogdan, Elena Voina, I. Brenci, T. Spudercă, I. de Lemeny, Dr. A. Mureșianu, G. Jaliu și Dr. Moraru câte 30 or.; Victor Popescu 20 or.; St. Stinghe, Ios. Blaga, Nic. Bărsan, Emilia Aron și Elena Bogdan câte 10 or.

—o—

Pomul Crăciunului. Încet-încet s'a introdus și la Români, mai ales la cei din România, obiceiul german cu pomul Crăciunului, pe cari îl combătuse cu argumente atât de tari și eloquente Ispirescu. Nu numai la particulari, dér chiar și așezămintele și societățile din capitala română au adoptat în parte mare acest obicei. Între aceste din urmă este Eforia Spitalelor civile, care prepară și pentru anul acesta un mare pom de Crăciun. La spitalul de copii se vor împărți tuturor jucării, îmbrăcăminte și cărți de școlă. Afară de suma dăruită de Eforia spitalelor, care a fost de astă-dată ridicată, se fac colecte în înalta societate buouresciană spre a veni în ajutor copiilor lipsiți.

—o—

Grația Sultanului. Din Constantinopol se telegrafează, că în 22 l. c. Sultanul a dat o iradea, prin care se dá amnestia tuturor Armenilor, afară de 24, cari au fost osândiți la mórte. Pedepsa acestora încă s'a schimbat în arest pe viață. Între aceștia se află și episcopii de Bitlis și Hasko, cari sunt internați într'un clastru din Ierusalim.

—o—

Asasinii lui Stambulov. Tribunalul ce va avé să judece pe ucigașii lui Stambulov e compus din 3 judecatori și 3 jurați. Al treilea acusat Tufekiev, care s'afă până acum liber, a fost și el arestat. Cei trei acusați s'au declarat nevinovați. Tufekiev dice, că n'a luat parte la asasinare, dér că ar fi omorât pe Stambulov, decât l'ar fi întâlnit, pentru că acest tiran a împins pe frate-său în pierdare. Depunerile martorilor nu oferă ceva nou. Petkov dice, că Stambulov a numit pe Halev și Tufekiev ca pe omoratorii săi. Gregov declară, că Stambulov s'a temut în tot-deuna, că-i vor arunca casa în aer. Mach presentă o scrisóre a lui Stambulov, ce s'a deschis numai după mórtea lui, în care Stambulov acuză pe un ministru, care se află atunci în activitate, că ar urzi cu Tufekiev un complot în contra vieții sale.

Sciri mărunte din România. Pe ziua de 1 Ianuarie se vor face mai multe înaintări în armată la gradele superioare.

citată mai sus, spunându-ne, cum a tratat el cu o parte din Români armați, pe cari i-a prins în urma unei lovirii, ce avu cu Iancu*) și cum a lăsat el pe acei ómeii, după ce i-a desarmat, ca să méré la casele lor și să-și luere pământul, pentru care nu au de a mai face Țile de robată, nici a mai da decimă domnilor. S'a întâmplat, ca bătrânul R. F. să scóte pe foștii lui iobagi și în Aprilie 1849, ca să-i are lanurile; așa ducându-se unul din acești Români amnestiați la Csuták, i spuse, că proprietarul R. F. și acum îi mână și scóte la arat, despre care lucru vrând a-se convinge, călări a doua Ți însuși la fața locului, unde era de față și bătrânul R. F. vice-comite al Zarandului. „Pe când — scrie Csuták — noi vorbeam unul cu altul, (adeocă Csuták cu Ribitzei) a venit la noi trei ómeii din cei ce arau și diseră: „Domnule, noi și acum arăm în robată, pe când scim, că Kossuth a oprit robota“**).

*) Aci Ciutak confundă pe Iancu cu Buteanu. — Aut.

***) A midőn az őreg ural beszelgettek, oda jöt a szántás, munkától három ember e szokkal: —

La acestea vice-comitele răspunse, că da, dér plinesc numai restanța dinainte de 1848, prin urmare nu se poate considera de robată“.

Érá Szilagyi Farkas în cartea sa edată în Aiud la 1891 cu teribilul titlu de: „Nagy-Enyedi pusztulás“, la pag. 342 ne spune, că solgăbirul Jakab Károly, din ordinul vice-comitelui Georgiu Pogány, a pus pe iobagii din jurul Aiudului de-au arat toate pământurile Aiudanilor*), le-au séménat cu cucuruz și au cărat marea multime de plute dela Mureș în oraș pentru reedificarea orașului fără plată.

Décă vice-spanul Ribitzei din Zarand și vice-comitele Pogány George din Aiud, în calitatea lor de executori ai legilor, au făcut asemenea călcări de lege, apoi ce vor fi făcut alți mici și mari proprietari, cari ne cântă în toate Țilele și la toate

uram mi robotan szántuk, holott Kossuth azt eltiltotta.

*) Cari primiseră dela Kossuth desdaunare mai mare, decât au fost vrdenice căsuțele lor acoperite cu paie și șindriile. — Aut.

ocasiunile, că ei au șters iobăgia, ei ne-au eliberat?

A ferit Dumnezeu de libertatea, cu care atăta vă lăudați, și care de nu ar fi înviat după 60 ani trecuți la Paris, și de nu ar fi plecat în 26 Februarie 1848 tot din Paris, nu ar fi ajuns până în ziua de astăzi cu voia și din grația Maghiarilor până la noi. S'au văduț și vedem în toate Țilele, cum ați făcut din toate colțurile, rozorele și colibele Românilor proprietăți domnesci, cum v'ați știut folosi de bine de dreptul de cărcumărit, cum ni-ați luat și tăiat dreptul la pășuni și pescărit și în fine, cum cu comasările, ca cu o a treia invasiune arpadiană ați luat multora din ai noștri pânea din gura copiilor. „Noi lege avem“, au strigat fariseii către Pilat, „și după legea noastră vrednic este să móră!“ Voi lege aveți și după legea noastră noi condamnați suntem să murim, atăta numai, că móre unul și nasc doi și așa cu toate metehnele, ce le încercați și cu toți Armenii, Jidovii, Țigani și Polecii, ce vi-i asimilați, nu ne veți pute da de cap nici stérpi séu maghiarisa cum doriți.

Écă, D-lor, pentru ce nu suntem mulțamitori, écă pentru ce nu ne póte numi și declara nici un judecator de „ingrați“? „Scim fórte bine, că mâna de dat, v'a scécat, numai cea de luat v'a rémas. Cunoșcem și fineța, viclenia, ce vă caracterizează prin faptul, că după ce ați văduț, că Kossuth cu ai săi apucă de-asupra și smulge frânele guvernării din mâinile văstre, iute v'ați prefăcut din conservatori în liberali; în realitate însă ați rémas tot ce ați fost și mai înainte: albi la față, negri la mațe, și cunoscând bine maxima: „mundus vult decipi, ergo decipiatur“, v'ați aruncat în torentul libertății, ca să nu vă trecă peste cap și să vă încece cu totul.

Și așa încet pe încetul v'a succes să reluați frânele din mâinile adevăraților liberali, ocupând dela notar, primar, până la ministru toate posturile cele grase, și lăsând adevăraților liberali numai cele de post, ca să nu fiă nevoiți a-și scobi dinții și a induce pe lume în eróre să credă, că ei crepa de sătui.

(Va urma).

— Monseniorul *Hornstein*, arhiepiscop și metropolit catolic în Capitală, a făcut Marți înainte de amiază o vizită mai lungă Metropolitului-Primat.

— „Dreptatea” din București află, că d-l G. Mărzescu, ministru și cultelor, lucră în cel mai profund secret la un proiect de lege pentru reformarea *legei sinodale*. Această reformă constă în faptul, că se vor introduce în Sinod preoții de mir și profesorii de-ai facultății de teologie.

— Cele 5 vapoare comandate pentru *fota comercială română* la Glasgow și Kiel vor trebui să fie predate pe rând la 1 Iulie, 1 August, 1 Septembrie, 1 Octombrie și 1 Noembrie anul viitor. Fie-care vas va avea un conținut de 3500 de tone.

— Comitetul clubului ofițerilor în rezervă din Capitală va da, cu ocazia serbărilor Crăciunului, ajutoare, din fondul casei de dotație a clubului, gradelor inferioare, care au rămas infirmi în timpul serviciului lor ca militari.

— La Ploiești s'au semnalat mai multe cazuri de anghină, difteritică și variolă. Școlile ovrerești au fost deja închise.

— Măcelarul Ion Cămilă, faimosul șef de bandă, care în zilele de 16—20 Noembrie, cu ocazia manifestărilor la Cameră și Senat, a stilit o mulțime de lume, a fost condamnat de către secțiunea II-a a Curții de Apel la deșce zile închisore pentru delictul de ultragiu.

Din camera română.

Sedința dela 10 (22) Decembrie a. c.

Deputatul *Scorțescu* interpeleză pe ministrul-președinte asupra sfaturilor guvernului cu conservatorii pentru soluțiunea cestiunei metropolitane. Ați consultat, dice, pe vrăjmașii noștri, d-er pe noi liberalii ne-ați ignorat. Guvernul a refuzat să primescă soluțiunea, ce i-a fost oferit'o d-l Fleva, care putea să obțină autorizația dela Mitropolitul Ghenadie, de-a se servi de demisiunea sa în aceleași condițiuni, ca și d-l L. Catargiu. Astfel guvernul n'a primit soluțiunea dela liberali ci a continuat a tracta cu conservatorii. Acum conservatorii se fălesc, că au rezolvit ei cestiunea Metropolitului. Etă, dice d-l Scorțescu, unde ne-a dus politica acestui guvern!

D. P. S. *Aurelian* președintele consiliului: Guvernul acesta a anunțat, la venirea sa, că în cestiile ardetore dela ordinea țării va face apel la toți omenii de bine.

În istoria contemporană se găsec fapte analoge cu cele de aci pentru împăcarea spiritelor. *Interesele țării și ale religiei cereau ca cestiunea Mitropolitului Ghenadie să fie rezolvată de toate partidele.*

Ar fi de dorit să nu fiu silit a răspunde la ori-ce cestiune, căci se pôte întâmpla să fiu nevoit, să spun lucruri, cari n'au să vă convină.

Cu cine am rezolvat cestiunea? Cu d. Lascar Catargiu. Cine-i d-l Lascar Catargiu? Un Român ca noi toți, și un șef de partid, un bun patriot.

Incât privește vina ce se aduce guvernului de a fi terfelit drapelul partidului liberal, contest d-lui Scorțescu dreptul de a vorbi în numele partidului, care a aprobat procederea guvernului. Partidul a fost consultat, dice d-l Aurelian, și el a aprobat soluțiunea cestiunei metropolitane în chipul în care s'a dat.

Găsesco, că nu e nici în interesul țării nici în al nostru, să expunem tasele prin mari a trecut cestiunea Metropolitului. E destul să vă spun, — și d-vostre trebuie să știți, că *înaintea intereselor generale ale țării, ori ce animosități trebuie să dispară.*

Guvernul putea să aibă el singur, fără ajutorul nimenui demisiunea Mitropolitului. N'am voit însă să procedăm pe această cale pentru că n'am voit să revindicăm pentru noi meritul de a fi rezolvat numai noi această cestiune, ci voiam ca cu toții împreună, conservatorii și liberalii, de comun acord, să împăcăm spiritele și să readucem pacea și liniștea în Biserică. (Aplause).

D-l N. Fleva interpeleză apoi în această cestiune. La discursul acestuia și la importantul răspuns al ministrului de interne V. Lascar vom reveni în numărul de mâine.

Acum notăm numai, că discuțiunea

atât de interesantă din această sedință, privitor la cestiunea metropolitana, s'a terminat printr'o moțiune, ce a votat'o camera, exprimând deplina sa încredere în înțelepciunea și patriotismul guvernului.

La 5 ore se începe discuțiunea asupra adresei camerei. După citirea proiectului de adresă, ia cuvântul:

Principele Gr. M. Sturdza D-sa spune, că la hotarele României se petrece un fapt de cea mai mare însemnătate. Serbia, Bulgaria și Muntenegru fac o cofederație cu Rusia. Statele din orient caută să se apropie cât mai mult de Rusia, numai România, care a fost scăpată de Rusia de sub jugul Turciei, îmbrățișează politica triplei alianțe, fugând de Rusia.

Oratorul vorbește apoi de călătoria țarului la Paris și constată că însăși Franța se aliază cu Rusia. Mai departe Prințul Gr. Sturdza intră în desvoltări istorice asupra originii triplei alianțe și a alianței franco-ruse.

Oratorul constată că deputații nu mai sunt în număr și că nu pôte vorbi într'o cameră pustie.

Sedința se ridică.

Pentru tricolorul ungiuresc.

Soim, că la Boșca-montană s'a întâmplat, că o ocaziunea serbărilor milenare dela 10 Mai s'au rupt și ars trei stéguri. Suspițiunea a cădut, ca de obicei asupra Românilor; 11 dintre ei au fost trași în judecată și osinđiți la câte 1 $\frac{1}{2}$ —2 luni temniță și câte 100—300 fl. pedepse în bani. Înainte ce osinđiții ar fi intrat însă în închisore, s'a constatat, că 9 dintre ei sunt *nevinovați* și că stégurile au fost rupte numai de doi, cari își și-au mărturisit faptil în fața judelei r. Trebuia în urma asta să se începă procesul din nou, ceea ce s'a și cerut prin d-l avocat apărător C. Brediceanu, d-er judele r. din Boșca-montană, cum se vede, în adins a incurcat lucrurile și n'a înaintat actele la forul competent timp de 4 săptămâni, așa că acușății au trebuit să intre toți în temniță înainte de-a se fi pronunțat măcar forul competent asupra noiei faze, în care a trecut afacerea lor.

„Tribunei” i-se scrie acum, că cei 11 Români osinđiți, dintre cari 7 au intrat în 24 Nov. n. în temnița din Boșca-montană, er 4 în temnița din Lugoș, se află în mare parte în situațiune materială foarte strimtorată și apelază la ajutorul publicului român. Ajutoarele sunt a se trimite la adresa d-lui C. Brediceanu în Lugoș. Recomandând acest apel în atențiunea binevoitoare a publicului nostru, reamintim aici numele celor condamnați, cari sunt următorii:

1) Nicolae Spinean, avocat, președintele comitetului parochial gr. or. român din Boșca-montană, în etate de 39 ani, tată la 4 copii.

2) Adrian Diacon-Diaconovic, inginer-arhitect, în etate de 43 de ani, fost ofițer în rezervă și căpitan-comandant al batalionului 20 de glôte, tată la 4 copii. Edificator al multelor biserici frumoșe din Bănat.

3) Iosif Stefanigă, cancelist la județul reg. în Boșca, de 37 de ani, originar din Caransebeș, unicul susținător al mamei sale văduvite și al unei surori orfane.

4) Carol Jianu, de 36 de ani, însurat, contabil la cassa de păstrare din Boșca-montană, tată la un copil.

5) Simeon Jivoinescu, cassar la institutul de credit și economii „Boșcana”, în etate de 27 de ani.

6) Matei C. Jiga, contabil la „Boșcana”, în etate de 22 de ani, de nascere din Betlean, lângă Făgăraș.

7) Octavian Maniu, cancelist la pre-tură, de 22 de ani, susținătorul unei mame văduve.

8) Nicolae Loga, măestru de lemnărie, de 24 de ani, însurat, corespondent la foile populare române.

9) Dumitru Căzan, zidar, de 23 de ani, susținătorul unei mame văduve.

10) Nicolae Bordană, zidar, de 23 de ani, asemenea susținătorul unei mame văduve.

11) Constantin Părdian, onar, de 22 de ani, susținătorul mamei văduve și a trei frați minori și orfan.

Correspondența „Gazetei Trans.”

Cohalm, 17 Dec. n. 1896.

Onorate D-le Redactor! În comuna noastră bisericească gr. cat. au existat o preoți: Părintele Raicu, de present parop în Teaca și Părintele Spornic, ca al II-lea preot. Până când Rvd. Dn. Raicu a stat la noi trebile noastre mergeau de minune bine, progresând pe toate terenele; însă dela depărtarea D-sale de aci poporul nostru nici la biserică nu mai merge, din cauză că poporul pe părintele Spornic nu-l iubesc, ci tot auți din popor dicend: „că pe tine te-a încălțit cu ocaziunea comasării, er pre mine m'a răcit”. Ce este cauza acestor cuvinte nu știu, destul că părint. Spornic a fost membru ales în comisiunea de comasare dela început până la sfârșit, familia D-sale se află tot în apropierea Comunei, er mulți alți pe unde și-a fătărat draoul copil, primind pământuri cu totul nefertile.

Se pôte, că d-sa să nu fiă de vină, destul că mare mahnire e în popor. Poporul nostru românesc din Cohalm pe vremea aceea avea mai mulți conducători, er el, fiind încă copil, deși comasarea era hotărâtă, credea că va putea scăpa de ea. Cu ocaziunea aceea s'a purtat unele procese, ba s'au trimis chiar deputațiuni pe la Viena, s'au spesat mulțime de bani, părintele Spornic pe mai mulți poporeni i-a pus martori când s'a împrumutat bani adevă a dis să se subscrie ca martori și omenii, neciind carte, au pus degetul pe hărtia, er când la adevă, au trebuit să-și vândă toți câte-o vită, ca să pôte plăti speșele făcute pre la Viena și prin alte orașe. Din acestea se pôte lesne conchide, că pentru ce nu-l iubesc pre Sfinția sa poporul.

Toate aceste nemulțămiri s'au fost liniștit cu venirea Părintelui protop. Raicu la noi, care ne-a condus peste 22 de ani cu mare zel. Pe când era Sfinția Sa la noi, biserică era Dumineca plină cu omeni, astăți abia popa cu cantorul, învățătorul și 2—3 membri partizan ai părintelui Spornic.

Noi poporul gr. cat. în număr de 70 familii, am trimis încă prin August și Sept. 3 deputațiuni la Consistorul din Blășiu cum și pe la Vicariul din Făgăraș, ca să arate cauzele, pentru ce nu suntem mulțămiți, ca părintele Spornic să rămână singur ca paroch. Peste tot locul ni-s'a promis, că sigur vom căpăta preot.

Cu toate acestea ne pomenim de-odată că ni-se denumesc părintele Spornic ca paroch al parochiei prime gr. cat. Urmasrea a fost, că 20 familii din fruntașii parochiei gr. cat. și-au făcut prima însinua de-a trece la biserică gr. or. er alte 20 familii sunt gata de-ași face însinua în zilele proosime.

Observ, că biserică noastră gr. cat. are unele datorii, d-er datorile acestea au fost repartizate pe popor și fiă-care familie avé să plătescă în decurs de 2 ani 4 fl., cu totul, unele familii au și plătit. Inșe ce să veți? Părintele Spornic promite Consistorului, că va plăti densusl datorii, însă acuma după ce se vede paroch, face ca țigantul care a dis: „fă Dómne lumină, că-ți dau și ție slănină”, er după ce a trecut preste punte, a dis: lumină lumina nu slănină tot nu-i căpăta”. Așa face părintele Spornic; basat pe consiliul altora cu influență dice, că nu este dator să plătescă nimic, și că numai în cazul acela ar fi plătit, decât eram pleoați și cu altă purtare.

On. D-le Redactor! acestea sunt necasurile noastre, cari sunt juste, și cari a fund brăzdeză în viața noastră bisericească și națională. Fiind-că la nimeni nu găsim mângăere, cine să ne asculte trebuie să apelăm la publicitate spre a ne mai mângăia.

Un membru al paroch. gr. cat.

ULTIME SCIRI.

Sofia, 23 Decembrie. Alaltăeri s'a dat la palat un prânz în onorea d-lui Al. Ghica, agent diplomatic al României la Sofia. Principele Ferdinand al Bulgariei a ridicat un toast

în sănătatea Regelui Carol și pentru prosperitatea națiunei române.

Constantinopol, 23 Decembrie. Reprezentantii marilor puteri er au avut eri o conferență.

În zilele ultime érași au fost arestate mai mult de o sută persoane pentru agitațiuni în favore tinerilor Turci.

Atena, 23 Decembrie. (Scirea „Agenției Române.”) Răspunđend la interpelările asupra cestiunei religioșe din Macedonia, d-nii Skuzès, ministru al afacerilor străine și Delyannis, președinte al consiliului, declară, că Grecia nu urmăresce o politică de ură, d-er că guvernul va sci să-și îndeplinească datoria și să consolideze autoritatea morală a patriarhatului ecumenic. Oratorii opoșiției declară, că *înstituirea unui exarhat român la Constantinopol este incompatibilă cu autoritatea patriarhatului.*

DIVERSE.

Povestea tutunului. Cardinalul Richelieu deja înainte de asta cu 300 de ani i-s'a recomandat tutunul ca obiect bun de stors bani. Intr'o di frumoșă adevă tocmai când se ougeta, cum ar puté afla un mijloc, prin care să ridice venitele statului, printr'o nouă dare, se presentă la el un om, care avea în mână o plantă, îi presentă planta lui Richelieu cu vorbele:

— Primesce, d-le cardinal, planta acesta și recomand'o supușilor regelui, cari vor plăti anual pentru ea 50 milioane. — Va să dică, planta acesta are fructe minunate?

— Fruct n'are de loc. — Atunci mirosul flórei este așa de escelent?

— Nu, are un miros atât de ordinar, ca și ori care altă plantă sălbatică.

— Înțeleg, este o medicină minunată, nu-i așa?

— Nici vorbă, oi din contră, este un venin periculos, mai stricăcios chiar și decât cucuta.

— Așa-d-er, supușii regelui la ce să folosescă planta asta?

— Cu planta, care o veți, prefăouă în pulvere, omenii își vor infunda nasul, o vor ród-o cu dinții, o vor arde-o și fumul îl vor trage în piept.

— Atât de plăcută să le fiă ea omenilor?

— Le va strica pofta de mâncare, le va cauza grătă, le va cauza umfături și rane pe buze, în gură, séu în nas, ou'n cuvânt, îi va invenina.

— D-ta creți, că Francesii au nebunit?

— Eu cred numai, că sunt omeni.

Cu acesta povestirea s'a finit. Richelieu n'a voit să credă, ceea-ce i-a spus necunoscutul și că omenii vor fi atât de nebuni, ca să le placă într'atâta această plantă periculoșă. Urmașii lui Richelieu însă au avut nas mai fin; au înțeles bine modul cum să tragă folos din blăstămata plantă.

Mândrie națională. Un american călătorind prin Italia ajunse la Vezuviu. Aci călăuza îi dișe:

— Vedeti cât foc avem noi în muntele acesta? Aveți d-vostre în America atâta foc?

— Ei, și decât aveți foc? Noi avem apă în America, atât de mare, încât într'un moment ar stânge deșce munți ca ăsta!

Culmea politetei. O dómna calcă pe piciorul unui domn. Bietului om îi venea să urle de durere.

— Vă cer iertare, domnule, fiind-că v'am calcat pe picior.

— Din potrivă, dómna, eu trebuie să vă cer iertare, fiind-că am picior.

Rectificare. În nr. de eri, 263 al fórei noastre, pag. 1, col. 2 rândul 4 de jos în sus, în loc de: „pe cât timp va pieri dreptatea”, este a se ceti: „pe cât timp nu va pieri dreptatea” etc.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

PUBLICAȚIUNE!

Pe temeiul concludului din 10 Decembrie 1896 a satorit reprezentanța comunală orășenească următorul conspect asupra Virilistilor orășenești pro 1897.

Nrul curent	Numele	Caracterul	Locuința	D a r e a				Observare	Nrul curent	Numele	Caracterul	Locuința	D a r e a				Observare
				simplă		duplă							simplă		duplă		
				fl.	cr.	fl.	cr.						fl.	cr.	fl.	cr.	
1	Czell Carol	spîțer	cetate 7	2246	20	4492	40		73	Scherg Henrik	măcelar	cetate 261	620	55			
2	Cassa de păstr. brașovună	"	" 14	3888	42				74	Honingberger Fr.	privatier	Blumëna 213	619	65			
3	Dr. Otroban Ferdin.	medic	" 488	1505	—	3010	—		75	Nemes Péter	notar	cetate 615	309	50	619		
4	Dr. Czell Wilhelm	fabricant	" 557	1269	03	2518	06	membru	76	Dr. Bajulescu G.	medic	" 1/b.	304	82	609	64	
5	Schiel Johan	"	" 376	1252	90	2505	80	cam.comrc.	77	Prima banca Trans.	"	" 309	607	29			
6	Er. Joh. Haberman	berariu	Brașov. v. 54	2472	07			dtto	78	Pop B. George	comersant	" 13	604	67			
7	Fleischer Mihail	fabricant	cetate 537	1219	41	2438	09	"	79	Dr. Mureșianu A.	redactor	" 22	299	97	599	94	
8	Kenyeres Karol	"	Schei 421	952	31	1904	62	"	80	Ieremia George	birtaș	Braș.-v. 273	594	50			
9	Mayer Emanuil	comersant	cetate 423	917	85	1835	70	"	81	Erdelyi Eduard	cafetier	cetate 1/a.	593	22			
10	Czell Friederic	fabricant	" 21	1793	48			"	82	Fabritius Heloise	privată	" 540	593	—			
11	Institutul brașovean	de pension.	" 1/a	1791	94			"	83	Societatea de acții de zahar	fabr. de zahar	580	27				
12	Dr. Fabritius Iosif	medic	" 30	849	73	1699	46	"	84	Mátyás Josef	comersant	cetate 574	577	36			
13	Copony Martin	fabricant	Brașov. v. 677	832	47	1664	94	"	85	Schobelm de Charlota	privată	" 10	575	98			
14	Ecl. ev. de conf. ausb.	"	cetate 66	1570	17			"	86	Reich August	advocat	" 549	286	76	573	52	
15	Porr Emil	comersant	" 398	748	37	1496	74	"	87	Hornung Carol	spîțer	" 323	282	29	564	58	
16	Müller Julius	"	" 97	690	—	1380	—	"	88	Schmidt Albert	privatier	" 12	560	77			
17	Spit. femeilor evan	"	" 518/a	1367	30			"	89	Dr. Philippi Fried.	advocat	" 490	277	60	555	30	
18	Drechsler Alexan.	cafetier	" 561	1306	59			"	90	Eclesia rom. cat.	"	" 4	555	25			
19	Dr. Flechtenm. C.	medic	" 94	647	79	1295	58	"	91	Dimian Simion	advocat	" 313	276	19	552	38	
20	Hesshaimer Adolf	comersant	" 94	619	26	1238	52	"	92	Pușcariu Iosif	"	Braș.-v. 666	272	04	544	08	
21	Hiemesch Henrik	fabricant	" 537	1219	04			"	93	Jekel Julius	"	cetate 391	270	89	541	78	
22	Mayer Iosif	advocat	" 497	601	74	1203	48	"	94	Aronsohn Henrik	comersant	Blumëna 93	541	—			
23	Dr. Bogdan András	jude	" 563	577	84	1155	68	"	95	Adler Leopold	fotograf	cetate 487	539	58			
24	Ridely Friederic	privată	" 171	1139	56			"	96	Bernhard Rudolf	fabricant	" 396	532	77			
25	Pleckersfeld Luisa	privată	" 25	1107	84			"	97	Grünfeld Salamon	"	" 9	530	28			
26	Rem. Ed. Kamner	ferarier	" 16	1091	61			"	98	Popovics Helene	privată	Schei 1383	527	87			
27	Brenerberg de Luisa	privată	" 648	1074	14			"	99	Wagner Wilhelm	comersant	cetate 389	522	17			
28	Verzár Stefan	comersant	" 565	535	49	1070	98	medic și m. cam. com	100	Sotir Constantin	privatier	Schei 61	519	08			
29	Lázár Gerő	"	" 6	509	53	1019	06	"									
30	Schlandt Gotlieb	fabricant	Blumena 361	500	15	1000	30	"									
31	Langer Thomas	jude cerc.	cetate 19	421	88	985	79	"									
32	Zeidner Henrik	comersant	Blumena 519	905	50			"									
33	Adler I. Rudolf	"	cetate 627	902	92			"									
34	Trauschenf. de Ios.	privată	" 561	901	50			"									
35	Miess Ludovic	comersant	" 491	447	45	894	90	"									
36	Alexi Theocar	tipograf	" 95	446	62	893	24	"									
37	Maurer de Thereze	privată	" 515/c	878	17			"									
38	Ecl. Sft. Nicolae	"	Schei 1388	874	47			"									
39	Teutsch Michail	cojocar	Blumena 97	431	58	862	16	"									
40	Dr. Fabritius Aug.	medic	cetate 30	421	15	842	30	"									
41	Tartler Martin	privatier	" 168	815	—			"									
42	Legatul Jugaian	"	" 90	814	45			"									
43	Herfurt Franz	decan	Cristian	405	59	811	18	"									
44	Jekel Wilhelm	privatier	cetate 311	402	29	804	58	"									
45	Ecl. dela Bartolomei	"	Brașov. v. 226	791	32			"									
46	Schmidts Wilhelm	advocat	Schei 485	388	60	779	20	"									
47	Korodi Michail	privatier	cetate 315	387	30	774	60	"									
48	Mandel Roza	"	" 552	771	80			"									
49	Prendtner Iosif	comersant	" 483	379	38	759	66	"									
50	Fundaț. Peter C. Czeides	"	" 557	750	15			"									
51	Fond. r.-cat. de studii	"	" 2	748	91			"									
52	Fink Andreas	fabricant	Blumena 22	748	37			"									
53	Dr. Ionides Stefan	"	cetate 23	371	21	742	05	"									
54	Brenerberg de Jul. jud. l. tab.	jude de tbl.	" 541	366	33	732	66	"									
55	Reun. de păstr. și aj.	"	" 577	725	31			"									
56	Casa braș. de aman.	"	" 18	723	45			"									
57	Gmeiner Juliu	comersant	Schei 403	356	34	712	68	"									
58	Dușoiu Ioan	"	" 68	352	02	704	04	"									
59	Erezii Kärner Fr.	"	Brașov. v. 8	696	08			"									
60	Dr. Tartler Fried.	medic	cetate 532	347	98	695	96	"									
61	Remenyik de Stefan	comersant	" 326	691	52			"									
62	Dr. Lassel Eugen	profesor	" 43	344	10	688	20	"									
63	Scherg Georg	măcelar	" 99	343	99	686	78	"									
64	Fabritius Carol	comersant	" 554	338	40	676	80	"									
65	Adler L. Jakob.	"	" 552	666	84			"									
66	Steriu de Constan.	"	" 106	649	75			"									
67	Schwarz András	privatier	" 413	649	31			"									
68	Reun. anstr. ung. a funcț.	"	" 2	638	30			"									
69	Kugler Eduard	spîțer	Brașov. v. 46	317	80	635	60	"									
70	Dr. Schwarz Fried.	medic	cetate 602	315	70	631	40	"									
71	Hening Friederic	privatier	" 344	629	56			"									
72	Dr. Bachmaier Vict.	medic	" 517	312	48	624	96	"									

S U P L E N T Î :

1	Albina		cetate 90	488	88		
2	Ecl. ev. de pe dealul Sft. Martin		Braș.-v. 616	479	98		
3	Klein Samuel	neguțator de lemne	cetate 595	479	82		
4	Witting Franz	măcelar	Braș.-v. 609	479	03		
5	Jekelius Alexine	privată	cetate 539	473	65		
6	Gyertyanffy de Emil	comersant	" 577	473	20		
7	Lamberger Karol	"	" 408	471	60		
8	Fromm Martin	morariu	Schei 132	462	11		
9	Ludwig Franz	hotelier	Braș.-v. 6	456	39		
10	Binder Friederic	comersant	cetate 609	451	42		
11	Platz Carl	neguț. de vinuri	Braș.-v. 52	451	07		
12	Teutsch Luise	fabricantă	cetate 28	450	58		
13	Eclesia grecească	"	" 34	444	70		
14	Galtz Iosef W.	arendator	" 98	440	—		
15	Gyertyanffy de Hel.	privată	" 516	434	—		
16	Schul Iosif	comersant	" 27	432	69		
17	Stenner Paul	privatier	" 331	429	03		
18	Szemerjai Stefan	restaurater	Blumëna 607	415	67		
19	Orghidan Constan.	măcelar	Scheiu 1504	410	04		
20	Gimnasiul român	"	" 1378	400	24		
21	Sorea George	hotelier	cetate 537	339	80		
22	Siegens Henriette	pănărită	" 583	394	05		
23	Reuniunea brașoveană de meserii	"	" 518	391	13		
24	Gáspár Jozsef	privatier	" 99	390	65		
25	Szöcs Johan	pos. de casă	Blumëna 511	387	28		
26	Klein Carol	technic	cetate 610	383	75		
27	Salmen Friederic	dulghier	Braș.-v. 140	378	17		
28	Teutsch Karl M.	comersant	cetate 503	374	94		
29	Tunyogy Csapo Fr.	hotelier	" 11	37			